

УКРАЇНА ЯК СИМВОЛ НЕЗЛАМНОСТІ В ОНІМНОМУ ПРОСТОРІ ЗАХІДНОГО СВІТУ

Тихоненко О. В.

*кандидат філологічних наук, доцент,
доцент кафедри мовної підготовки
Державного біотехнологічного університету
м. Харків, Україна*

Підгородецька І. Ю.

*кандидат філологічних наук, доцент,
доцент кафедри мовної підготовки
Державного біотехнологічного університету
м. Харків, Україна*

Уже більше року триває повномасштабна війна, розв'язана рф проти України. Прогресивна світова спільнота підтримує боротьбу українського народу, надаючи військову, фінансову й гуманітарну допомогу Українській державі. Одним із виявів солідарності країн колективного Заходу з Україною, що відстоює своє право на незалежне існування, є поява в європейському та північноамериканському онімному просторі символічних назв, які уособлюють героїчний спротив України. Саме цим і зумовлена актуальність теми дослідження.

Питанням ономастики в аспекті перейменувань зацікавленні не лише історики, географи, а й лінгвісти. Значення соціолінгвістичного дослідження процесів декомунізації незаперечно з огляду на визначенні ролі символічного онімного простору в утвердженні ідеології демократичних незалежних держав.

За даними пресслужби Міністерства закордонних справ України, у 14 країнах світу (Польщі, Чехії, Литві, Латвії, Естонії, Албанії, Словаччині, Норвегії, Угорщині, Швеції, Франції, Ісландії, Люксембурзі, США, Канаді) перейменовували чи назвали на честь України близько 20 вулиць та площ у межах кампанії «Ukraine Street». Таку тенденцію простежуємо по всьому світові. У Чехії, Литві, Латвії, Албанії, Норвегії й Канаді назви, пов'язані з Україною, отримали вулиці та площі, на яких розташовані дипломатичні установи рф [1].

Найбільше перейменувань на честь України відбулося в Польщі. Так, у польському Гданську, неподалік від генконсульства рф, відкрили сквер *імені Героїчного Маріуполя*; у Познані з'явилась площа

Захисників України; у Варшаві – вулиця *Українська*; у Кракові території в Старому місті перейменували на сквер *Вільної України* й перехрестя вулиць перейменують на честь українського полководця, гетьмана Петра Конашевича-Сагайдачного.

Вулицю у Празі, на якій розташовано посольство рф, поіменували вулицею *Українських Героїв*, а також перейменували міст, який знаходиться поблизу консульського відділу рф. Тепер це міст *Героя України Віталія Скакуна*. У Будапешті станцію метро *вул. Байза* тимчасово перейменували на станцію *Україна*, а в Люксембурзі шляхопровід №3 назвуть *Київський бульвар*. У литовському Вільносі вулицю, де розташоване посольство рф, перейменували на *Героїв України*, а в латвійській Ризі – на вулицю *Незалежності України*. У Стокгольмі частину парку Марі Берг біля посольства росії назвуть площею *Вільної України*. У Рейк'явіку площу біля посольства рф найменували на честь міста Київ. У Тирані вулицю, де розташовані посольства росії та України, назвуть вулицею *Вільної України*. Так само назвали вулицю, на якій розташовано посольство рф в Оттаві; вулиця перед російським консульством у Торонто стала майданом *Вільної України*.

У Нью-Йорку перехрестя Брайтон-Біч-авеню та Коні-Айленд-авеню назвали *Український шлях*. У французьких Каннах одну з міських площ перейменували на честь Тараса Шевченка. У Фрогнері (Норвегія) одній із площ, на якій знаходиться посольство рф, дали ім'я *України*. Таку саму назву отримала й площа у Талліні. У деяких країнах тимчасово перейменовують вулиці. Так, в Іспанії 2022 р. відбувся двотижневий захід: місто Фуентес де Андалусія перейменовували на *Україна*. Шістнадцять вулиць і площ перейменовано на честь українських міст, зокрема Києва, Маріуполя, Харкова, Херсона та Одеси, а також інших районів, які переживають конфлікти [2].

Назви на честь України представлені переважно двокомпонентними структурами (рідше одно- або багатоконпонентними). Більшість найменувань містять слова *Україна*, *українська* (*український*) з усім багатством їхнього концептуального змісту. На ціннісні пріоритети України як держави вказують ад'єктив *вільна* і генітив *незалежність*. Героїчний спротив російській агресії репрезентують назви з компонентом *герой* (*герой*), *героїчний*, *захисники*, окремі з яких уточнені антропонімами (*Героя України Віталія Скакуна*) або топонімами (*Героїчного Маріуполя*).

Отже, онімний простір країн колективного Заходу поповнено новими топонімами унаслідок розв'язаної рф повномасштабної війни проти суверенної України. Мужність і незламність українського народу

відтепер закарбовані в меморіальних назвах вулиць, площ, скверів, бульварів дружніх країн Європи і Північної Америки.

Заходи з перейменування об'єктів вуличної мережі допомагають привернути додаткову увагу світової спільноти до реалій повномасштабного військового вторгнення рф в Україну і презентують Українську державу як частину вільного світу.

З огляду на викладене видається перспективним дослідження змін в онімному просторі країн світу в умовах глобалізаційних процесів та воєнних конфліктів.

Література:

1. Дерусифіковані міста: як в Україні перейменовують топоніми 06.09.2022. URL: <https://decentralization.gov.ua/news/15440> (дата звернення: 10.05.2023).

2. Смагіна А. Український шлях: як перейменування вулиць та площ за кордоном допомагає Україні. 19.08.2022. URL: <https://rubryka.com/article/renaming-streets-abroad> (дата звернення: 10.05.2023).

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-320-3-11>

«ЯК ДВА КРИЛА НА САМОТІ» (ВАСИЛЬ КОРОЛІВ-СТАРИЙ ТА НАТАЛЕНА КОРОЛЕВА: «ПІЗНЄ ВИЗНАННЯ»)

Ткачук Ю. А.

аспірантка IV року навчання

кафедри української та зарубіжної літератур і методик їх навчання

Житомирського державного університету імені Івана Франка

м. Житомир, Україна

Із Василем Королівом-Старим і Наталеною Королевою українські читачі почали знайомитись лише декілька десятиліть тому. Поволі повертаються їх імена в українську літературу (як і багатьох письменників кінця XIX початку XX століття, яких розкидало по всьому світу).

Період XIX–XX століття для українських митців художнього слова дуже складний та окутаний таємничістю. Багато поетів та письменників були змушені покинути рідну країну самовільно, декого примусила